

**Antoninus Diana Panormitanus, Clericus Regularis, Doctor
Celeberrimus, Coram S. D. N. Alexandro VII. Episcoporum
Examinator, & Sancti Officij Regni Siciliae Consultor,
Coordinatus, Seu Omnes ...**

Diana, Antonino

Lugduni, M. DC. LXXX.

238. An sæcularis hospes regulariu[m], si inter illos moriatur, sepeliendus sit in eorum Ecclesia, Parochialis, in qua situm est Monasterium? Et docetur, quid agendum sit de sius familiaribus, & ...

[urn:nbn:de:hbz:466:1-76429](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-76429)

tom. 1. tract. 7. cap. 20. n. 50. Vincētius de Franchis decis. 718. Rodriguez tom. 2. quæst. 125. art. 2. & alij. 2. Notandum est tamen, quod illa verba, vt nihil inris Monasterio acquiratur, interpretanda sunt, vt cum licentia Superioris illud legatum in vltus licitos, & honestos, vt vestimentorum, & librorum, &c. conuertat. licet indirectè hoc in ipsius Monasterij commodum redundet; non tamen intelligenda sunt, vt ille ad libitum, & quomodocumque etiã cum licentia Superioris disponere possit; nam ita faciens esset proprietarius, nec Prelatus illam licentiam dare potest. 3. Nota etiã cum Molfesio vbi supra, quod in retrocessione illius legati ad heredem, nulla alia requiritur iuris solemnitas, cum nihil acquisitum sit Monasterio, sed solum sufficit denegatio licentiæ Superioris, quæ negatio facit, vt resoluatur legatum.

RESOL. CCXXXVI.

An Religiosus, si persuadeat moribundo, vt sepulturam eligat in sua Ecclesia, incidat in aliquam pœnam excommunicationem, & peccatum? Et quid est dicendum, si Religiosus induceret moribundũ ad sepeliendum se in aliena Ecclesia? Ex p. 5. tract. 3. Ref. 101.

§. 1. Respondeo quod Religiosus, vel Clericus tuadens alicui vouere, iurare vel promittere quod sepeliatur apud suas Ecclesias, vel mutabit sepulturam iam alibi ab ipso electam, peccat mortaliter, & incurrat excommunicationem Bonifacij VIII. compreh. ver. sepelire, §. 6. & si contra actum fuerit, electio sepulturæ non valet, neque eligens potest in illa sepeliri, etiam si iurauerit. Et ita docet Portel. in dubiis Regular. ver. sepulchrum, num. 3. 3. Nota verò cum Toletio lib. 1. cap. 36. n. 3. quod si Religiosus induceret moribundum ad sepeliendum se in aliena Ecclesia, etiã medio iuramento, seu voto, in nullam censuram incurreret, nec vllum committeret peccatum.

RESOL. CCXXXVII.

Religiosi morientes extra Monasterium, vbi sunt sepeliendi? Et notatur, quod renentur expensas factas in Monachi sepultura soluere, si in Parochiali Ecclesia sepeliatur. Ex p. 5. tr. 3. Ref. 110.

§. 1. Religiosi cum non habeant electionem sepulturæ, sepeliendi sunt in propriis Monasteriis, c. vlt. de sepult. lib. 6. Emanuel quæst. regul. tom. 3. 9. 60. art. 1. & 2. Vgolinus de offic. Episc. cap. 17. n. 9. latè Sánchez in pract. Decalogi. tom. 2. lib. 6. cap. 14. nouissime Aloyf. Riccius in practi rerum fori Eccles. part. 4. resol. 293. num. 39. etiã in extra claustra decedat, quia tunc etiã Parochis inconsultis ad eorum Ecclesias deferri debent, vt censuit sacra Congregatio Emin. Cardinalium Concil. Trident. Interpret. sub die 2. Iulij 1620. vt refert Laurentius de Peyrinis in constit. sui Ordinis Minim. tom. 2. constit. 7. Pij V. num. 1. vers. ad decimum pag. 194. nisi sint ita remoti à propriis Monasteriis, vt commode portari nequeant, quia tunc possunt eligere sepulturam, d. c. vlt. Nauarr. com. 2. de regularibus, n. 43. Emanuel d. 9. 68. art. 2. vers. Adueniendum tamen est. Sanchez d. c. 14. num. 3. si verò in partibus sic remotis à Monasterio moriantur, non electa sepultura, sepeliendi sunt in Ecclesia parochiali, in qua decesserint infra sæcularium in itinere morien-

tium, vt tenet Ancharan, & Franch. in d. c. vlt. Sanchez d. c. 14. num. 4. subdens contra glos. ibi, in casu positione sepeliendos adhuc in Ecclesia parochiali, quãuis ibi sit Monasteriũ aliquod sui Ordinis, nisi ibi fuerint causa perpetuæ residentie, & num. 5. subdit quod tenetur expensas factas in Monachij sepultura soluere, & hæc omnia docet etiã Barbosa de difficult. Parochi. c. 26. num. 30. cui addit Villalobos in summ. tom. 1. tr. 31. diff. 2. num. 12. & Bellet. in disq. Cler. part. 1. tit. de Clerico debitore, §. 3. num. 39.

RESOL. CCXXXVIII.

An secularis hospes Regularium, si inter illos moriatur, sepeliendus sit in eorum Ecclesia, vel in Ecclesia Parochiali, in qua situm est Monasterium? Et docetur, quid agendum sit de suis familiaribus, & seruatoribus modo tamen dicti actualiter Religiosis inseruiant, aut in locis Religiosorum commorentur, & sub eorum obedientia viuant? Et an secularis famina existens in Monasterio Monialium, si sine vita veli sepeliri extra Ecclesia Monialium spectet ad Parochum, vel ad Confessorem Monialium associare cadauer, & percipere quartam funeralem, & alia in ratione sepulturæ? Idem est de puellis degentibus inra Monasterium causa educationis. Et notatur, quod pro Nonio moriente apud consanguineos, vel alias extra Conuentum, si in Monasterio suorum Regularium sepeliatur, non debetur quarta Parochi, sub cuius Parochia mortuus est. Ex p. 9. tr. 7. & Misc. 2. Ref. 62.

§. 1. Possit sepeliri in Ecclesia Regularium docet Bordonus in consil. Regular. tom. 2. resol. 51. n. 168. quod probat ex cap. 1. 16. quæst. 1. in fine. ibi: Mortuum non sepeliat, nisi Monachum in Monasterio secum commorantem, vel si fortuitò quenquam aduentum Fratrum ibi mori contigerit, Nomine Fratrum ibi non veniunt Conuersi Monachi, cum sub primo vocabulo, Monachum, contineantur: aliter non possent sepeliri in suis Monasteriis, sed solum Monachi Clerici: ergo sub eo nomine Fratrum comprehenduntur sæculares peregrini, siue Clerici, siue laici: nam omnes fideles adiuicem Fratres sunt per lauacrum regenerationis Iesu Christi: vnde Chrysostomus homil. 25. in Epist. ad Hebræos, dicit: [Si enim quis Frater nominatur in vobis, Fratrem in hoc loco omnem fidelem intellige, non Monachum tantum: quid est autem, quod facit fraternitatem, nisi lauacrum regenerationis, quod facit posse vocari Deum Patrem.] Ergo ex illo capite Religiosi habent ius sepeliendi mortuos apud se defunctos. Confirmatur: quia in tali casu recipiunt omnia Sacramenta à Regularibus: ergo. 2. Sed nouissime contrariam sententiam docet Ægidius Trullench tract. de iure Parochi. cap. 9. dub. 1. n. 5. vbi sic ait: [Possunt Regulares in suis Ecclesiis (Parochis inconsultis) suos familiares, & seruitores sepelire, etque Sacramenta ministrare, modò tamen dicti actualiter Religiosis inseruiant, aut in locis Religiosorum commorentur, & sub eorum obedientia viuant. Constat ex concessione Clementis IV. & Sixti V. apud Fr. Ioan. de la Cruz de statu Religios. lib. 2. c. 6. dub. 1. n. 1. & c. 5. d. 4. maxime ex Tridentino sess. 24. c. 11. de reform. ibi: Exceptis tamen iis, qui predictis locis, aut militibus actu inseruiunt, & intra eorum septa, at domos resident subque eorum obedientia viuunt. Quæ omnia copulatiue requiruntur, vt ij familiares dictis priuilegijs gaudere possint, vt tenet Bellarmin. in declarat. sup. Trid. sess. cit. iuxta Bullam 67. Circumspecta. Gregor. XIII. vide Fr. Ioan. de la Cruz vbi supra, dicto nu. 1. in fine.]

Sup. hoc in tom. 2. tr. 2. Ref. 22. §. vlt. cursum ad medium. Sup. hoc supra cursum in fine Ref. 163. & pro ministracione Sacra. Pœnitentiæ supra in Ref. 88. & in aliis eius primæ annot. & ceteris secundæ pro reseruatibus ab Ordinario locorum; & pro ministracione Eucharistiæ tempore Paschæ, & in

periculo seu fine, & cap. 6. dub. 1. num. 1. ubi refert hanc Sacrae Congreg. declarationem: *Congregatio Concilij censuit, dictos Religiosos audire posse Confessiones secularium, qui sunt de sua familia, & continui commensales: non tamen eorum, qui deseruunt in eorum Monasteriis.* Unde non est audiendus Hieronymus Rodericus in comp. 99. Regul. ref. 64. n. 1. ubi idem extendit, propter aliqua priuilegia, ad eos, quos in Monasteriis contigerit infirmari: quia talia priuilegia, si qua sunt, (non enim illa adducit,) sunt abrogata per Gregorium XIII. ut tenet idem la Cruz, & Doctores communiter. Imò idem Concilium ubi supra derogat omnia priuilegia dispositioni dicti Concilij contraria. Ita Trullench.

3. Verùm sententiam Bordoni, præter Rodriquez à Trullench citatum, tenet etiam Peyrinus de primil. tom. 1. Conf. 1. Iulij II. num. 94. Quia Monasteria Regularium sunt exempta à iurisdictione Episcoporum, & æquiparantur locis positis extra Diocesim. Ergo si decederet dictus hospes in aliquo loco extra Diocesim, nullam in eo haberet Episcopus, & Parochus loci, in quo Monasterium Regularium est positum, iurisdictionem: ita cum decedit in loco Regularium exempto.

4. Sed hic obiter apponam pulchrum dubium, an secularis femina existens in Monasterio Monialium, si in fine vitæ velit sepeliri extra Ecclesiam Monialium, spectet ad Parochum, vel ad Confessarium Monasterij associare cadaver, & percipere quantum funeralem, & alia iura ratione sepulturæ? Hic casus accidit Panormi: nam cum in Monasterio Sanctæ Catharinæ vsque ad senectutem vixisset femina nobilissima, voluit post mortem sepeliri in Capella Maiorum existente in Ecclesia Societatis Iesu. Itaque ad dubium iam propositum nouissimè respondet Pater Pellizzarius tract. de Monial. cap. 10. sect. 3. n. 233. & putat, spectare omnia supradicta ad Confessarium Monialium, cum Monasterio Monialium competat nõ solum exemptio personalis, sed etiam localis; & femina illa secularis illud sibi eligendo in domicilium, effecta sit de omnibus Confessarij præfati Monasterij: qui proinde, tanquam Parochus illius, erga ipsam poterit exercere parochialia modo dicto: præterquam quod à quo viuentes recipimus Sacramenta; ab eodem post mortem debemus recipere & sepulturam; & consequenter ipse à nobis recipit iura parochialia, seu effectus dictorum iurium: sicut ergo femina illa viuens recepit Sacramenta à Confessario Monialium, tanquam eius Parochiana; sic post mortem debet ab eo recipere sepulturam, & ille lucrari ab ea iura parochialia cum verè sit eius Parochus, habeatque, vt talis, in illam iurisdictionem ordinariam, non autem solum delegatam. Ita ille, qui etiam putat, doctrinam posse probabiliter sustineri de puellis in Monasterio degentibus causa educationis: quippe quæ ibi acquirunt quasi domicilium, adeoque sunt Parochianæ dicti Monasterij, iuxta probabilem doctrinam traditam à Sanchez lib. 3. de matrim. disp. 2. n. 9. vbi, si ibi moriantur, Confessarius Monialium exercebit cum illis omnia iura parochialia, tam quoad Sacramentorum ministracionem, quam quoad sepulturam; vt dictum est de femina seculari: quamuis de dictis puellis sustineri possit etiam opinio opposita, quam Sanchez censet esse probabilem. Hæc Pellizzarius.

5. Notandum est etiam hic cum Bordoni ubi supra n. 206. quod pro Nouitio moriente apud consanguineos, vel alios extra Continentem, si in Monasterio suorum Regularium sepeliatur, non debetur quarta Parocho, sub cuius Parochia mortuus est; quia illam exigit solum respectu suorum Parochianorum: Nouitius autem non dicitur Parochianus: quia in eius Parochia domicilium non habet; sed incidenter ibi reperitur, & censetur, ac si ibi non fuisset: qui enim reperitur in loco, à quo breui recessurus est, non conse-

tur ibi fuisse, c. *Diuortium 21. dist. de pœnit. lib. 1. c. Qui presens ff. de verb. significat. Quidquid in contrariu allerat Caratus de Iur. Paroch. tit. 6. c. 2. & tit. 7. c. 1.*

RESOL. CCXXXIX.

An Regulares quando accedunt ad funera mortuorum debeant adire Ecclesiam Parochialem, vel accedere ad domum defuncti?

Sed difficultas est, quando capitulum Cathedralis interuenire debet; an omnes Clerici seculares, & Regulares omnes confraternitates accedere ad funus volentes debeant congregari in Cathedrali ad leuandum capitulum; & quid de iure, & consuetudine?

Et aliqua alia notabilia circa hoc adnotantur, & variè explanantur, quod Regulares monere, & expectare debent Parochum in supra dicto casu; quo requisitus, & expresse venire recusante, licet eisdem Regularibus, etiam ipsi inuito, cadaver ad propriam Ecclesiam transferre. Ex p. 1. tr. 8. & Milc. 8. Rel. 65.

§. 1. **C**alus in dies accidit, ideo Respondeo quod si cadauer sit in domo, aut alibi, Regulares debent accedere ad Parochialem, & inde cum Parocho ad leuandum cadauer Sac. Congr. ritu in Senogallien. 26. Aug. 1616. Tarpien. 16. Febr. 1631. & alibi. Adeo vt neque consuetudo induci possit valida conueniendi in alio loco, quam in aliqua Ecclesia, vel pio loco, quia Sac. Congr. Liman. 15. Decembris 1632. addit decretum irritans, vt scilicet nullo modo per viam, & ad domum defuncti, vnde patet irritari omnem actum extra terminos habiles.

2. Sed difficultas est quando Capitulum Cathedralis interuenire debet in funere, an omnes Clerici seculares, & Regulares & omnes Confraternitates accedere ad funus volentes, debeant congregari in Cathedrali ad leuandum capitulum; quod probatur de iure & consuetudine: Et affirmatiuam sententiam tenet Ioannes Baptista Patolletus in *Palæstra clericali* p. 3. c. 5. tit. D. Probatur; nam capitulum non debet accedere ad alias Ecclesias ad leuandum inferiores, quia cum hæc sit materia præcedentiæ, ille præcedit cuius caput præcedit, Felin. cap. cum non licet n. 2. de prescript. Callan. Catalog. Glor. Mund. p. 4. confid. 31. Rota coram Lancel. decis. 127. inter select. Capituli autè caput est Episcopus, & Canonici faciunt vnum corpus cum Episcopo cap. cum Clerici de verb. sign. cap. nouit. & cap. quando de his que sunt à Prelatis. Ideo Canonici collegialiter præcedunt in omnibus publicis actibus, etiam Abbatibus vsu Mitræ & Baculi habentibus; Nauar. c. 2. de Abbat. Ric. 7. Praesul. 90. Non possunt se per viam iungere nec ad domum defuncti expectare, quia id nullo modo fieri posse resoluit Sac. Congr. Rit. Liman. 15. Decembris. 1632. Neque expectare extra ianuam Ecclesie, & aliis postea se associare. Sac. Congr. Epil. Viglenen. 13. Noueb. 1600. ergo in Cathedrali debent coadunari ad inchoandam inde funeris processionem. Tum quia crux vnica ferenda est in funeralibus, & si Capitulum interueniat, tunc sola crux Capituli deferretur, sub qua omnes incedunt per antianitatem; Sac. Congr. Narrien. 30. Septemb. 1616. & Andrien. 22. Nouem. 1631. Alias Crux Paroch. Sac. Congr. Rit. 22. Martij 1632. Regulares autem non posse ad funus inuito parochi Crucem deferre, statuit Leo X. Confist. Sacro approbante vt refert Praxis Neap. c. 61. n. 14. Sed ibi adonari debent omnes etiam parochi, & quicumque exempti, vbi Crux desumitur. Tum à fortiori quia si crux vel curatus Cathedralis etiam amobilis præcedit Parocho defuncti, quando Capitulum interuenit; Sac. Congr. Rit. Pisanen. 22. Martij 1631. ergo à fortiori ipsum Capitulum.

3. His tamen non obstantibus, negatiuam sententiam

Sup. aliqua alia contingentia in hoc casu lege supra §. vlc. Rel. 163.